ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΝΠΔΔ
Γ΄ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 19, 104 32 ΑΘΗΝΑ
Τηλ/φαξ: 210-8834818 ,210 -8827017

Αθήνα, 26/05/2022
ΑΠ:252

ΠΡΟΣ
Υπουργείο Υγείας

Υπουργό κ. Αθανάσιου Πλεύρη
minister@moh.gov.gr

Αναπληρώτρια Υπουργό κα. Ασημίνα Γκάγκα
depminister@moh.gov.gr

Θέμα: Παρέμβαση του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος περί του μέτρου επαναξιολόγησης της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού για τον Covid-19.

Αξιότιμε κε. Υπουργέ,
Αξιότιμη κα. Υφυπουργέ,

Ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, εκπροσωπεί επιστημονικά και επαγγελματικά τους Κοινωνικούς Λειτουργούς και αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ν. 4488/2017). Ο ΣΚΛΕ ΝΠΔΔ συμμετέχει με εκπροσώπους σε θεσμικές επιτροπές και παρεμβαίνει, ως θεσμικός συνομιλητής, σε ζητήματα που άπτονται της κοινωνικής πολιτικής της χώρας, με γνώμονα πάντα την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των πολιτών και με βάση τις αρχές και τις αξίες της ισότητας, της δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης.

Στις 23-07-2021 όπου ετέθησαν σε ισχύ οι διατάξεις του Νόμου 4820/2021, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται και τα άρθρα 205 – 207, δυνάμει των οποίων καθιερώθηκε η υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού, βρέθηκαν σε καθεστώς αναγκαστικής αναστολής εργασίας χιλιάδες υγειονομικοί**, μεταξύ αυτών και κοινωνικοί λειτουργοί**, <u>ειδικότητα «πρώτης γραμμής» για την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης, ψυχοκοινωνικής παρέμβασης και διασύνδεσης ασθενών και ευάλωτων συμπολιτών μας σε δομές υγείας και ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης στη χώρα.</u>

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 206 παρ. 1-2 του Νόμου 4820/2021, *«1α. Για επιτακτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, εμβολιάζεται υποχρεωτικά κατά του κορωνοϊού COVID-19 όλο το προσωπικό των ιδιωτικών, δημόσιων και δημοτικών μονάδων*

φροντίδας ηλικιωμένων και φροντίδας ατόμων με αναπηρία (ιατρικό, παραϊατρικό, νοσηλευτικό, διοικητικό και υποστηρικτικό προσωπικό), ήτοι: (α) Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης του άρθρου 10 του ν. 2072/1992 (Α` 125).(β) Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης για άτομα με ειδικές ανάγκες του άρθρου 30 του ν. 2072/1992. (γ) Στέγες Αυτόνομης Διαβίωσης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες της απόφασης του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας υπό στοιχεία Π4β/οικ.4681/1996 (Β`825), (δ) Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων της παρ. 5 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995 (Α` 213), (ε) Θεραπευτήρια Χρονίως Πασχόντων του π.δ. 631/1974 (Α` 271),(στ) Κλειστές δομές των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α`16), στις οποίες φιλοξενούνται ηλικιωμένοι ή άτομα με αναπηρία,(ζ) Ιδρύματα περίθαλψης χρονίως πασχόντων του άρθρου 28 του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας της 31ης Οκτωβρίου 2018 (Β` 4898),(η) Οικοτροφεία του άρθρου 30 του Ενιαίου Κανονισμού Παροχών Υγείας,(θ) Ειδικά ιδρύματα του άρθρου 6 του ν. 861/1979 (Α`2), (ι) Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων της απόφασης του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας υπό στοιχεία Π1γ/ΑΓΠ/οικ.14963/2001 (Β` 1397), (ια) Κέντρα Διημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας της απόφασης του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υπό στοιχεία Π4α οικ.4633/1993 (Β` 789), (ιβ) Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και Ατόμων με Αναπηρία (ΚΔΑΠΑμεΑ) του άρθρου 2 του ν. 4756/2020 (Α`235), και (ιγ) Το προσωπικό που απασχολείται στο πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι….».

Στην παρ. 6, α) του άρθρου αναφέρεται ότι *«Ειδικώς στην περίπτωση εργαζομένων των παρ. 1 και 2 σε φορείς του δημοσίου τομέα, υπό την έννοια της περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α` 143), με απόφαση του επικεφαλής του Φορέα επιβάλλεται, κατά παρέκκλιση* ***κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, το ειδικό διοικητικό μέτρο της αναστολής καθηκόντων για επιτακτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας.*** *Κατά τον χρόνο αναστολής καθηκόντων, ο οποίος δεν λογίζεται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, δεν καταβάλλονται αποδοχές..».*

Με τον πρόσφατο Νόμο 4917/2022 (**ΦΕΚ 67/Α/31-3-2022),** άρθρο 2, παρ.2 παρατείνεται η ισχύς της παρ. 8 του άρθρου 206 του ν. 4820/2021, περί επαναξιολόγησης της υποχρεωτικότητας εμβολιασμού, **<u>έως την 31η.12.2022</u>**, διατηρώντας έτσι μια σημαντική μερίδα εργαζομένων κοινωνικών λειτουργών σε καθεστώς επισφαλούς διαβίωσης και επερχόμενης καθολικής ανέχειας τόσο για τους εαυτούς τους όσο και για τα προστατευόμενα μέλη τους.

Από **1η Σεπτεμβρίου 2021** που ετέθη σε εφαρμογή το μέτρο της αναστολής εργασίας σε εργαζόμενους που δεν επιθυμούσαν να εμβολιαστούν, είχε ως αποτέλεσμα υγειονομικοί, μεταξύ αυτών και κοινωνικοί λειτουργοί, να <u>στερούνται την εργασία τους</u>, την <u>οικονομική τους ισχύ</u>, την <u>ασφαλιστική τους κάλυψη</u> καθώς και την <u>προσμέτρηση της υπηρεσίας τους στο δημόσιο τομέα</u>, **μέτρο εξοντωτικό και μη σύντονο με την αρχή της αναλογικότητας για τη διαβίωσή τους.**

Το σημαντικό χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει διαφαίνεται ότι το σημαντικό όπλο του εμβολιασμού μετετράπη σε πράξη εξαναγκασμού, καλλιεργώντας φαινόμενα κοινωνικού αυτοματισμού, ενώ την ίδια στιγμή το δημόσιο σύστημα υγείας παραμένει ακόμα και σήμερα χωρίς ουσιαστική ενίσχυση σε εξειδικευμένο προσωπικό, μέσα και υποδομές.

Ο ΣΚΛΕ αλλά και το σώμα των Κοινωνικών Λειτουργών ουδέποτε αντιτάχθηκαν στην «επιχείρηση» εμβολιασμού. Αντιθέτως, στηρίξαμε και προωθήσαμε με όλες τις δυνάμεις μας την

εθνική προσπάθεια. Ωστόσο, και ανεξαρτήτως τούτου, η πρακτική της μονομερούς επιβολής μιας αμιγώς ιατρικής πράξης, συνδυαζόμενη με μια εξαιρετικά αυστηρή διοικητική κύρωση, δεν συνάδει, κατά τη δική μας αντίληψη, με μια σειρά συνταγματικών κανόνων και εγγυήσεων, που κατοχυρώνουν αναφαίρετα δικαιώματα, όπως την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, την εξουσία αυτοδιάθεσης εκάστου προσώπου και το δικαίωμα στην εργασία.

Μάλιστα, εκ των ανωτέρω διατάξεων διαφαίνεται ότι η Ελληνική Πολιτεία σταδιακά έχει εγκαταλείψει την εκστρατεία και τη δύναμη της πειθούς και έχει παραμείνει καθηλωμένη στη δύναμη της μονομερούς επιβολής του μέτρου του εμβολιασμού για την καταπολέμηση της πανδημίας, **ενώ την ίδια στιγμή είναι πλέον εμφανές από τις υγειονομικές και κοινωνικές εξελίξεις στον τομέα της πανδημίας ότι οι συνθήκες εξάπλωσης του ιού είναι συνεχώς μεταβαλλόμενες και μειούμενες.** Η παράταση δε εκ νέου της επαναξιολόγησης της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού ομολογουμένως δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως εξαιρετικά αισιόδοξη.

Επιπλέον, από την **Επιτροπή Βιοηθικής & Τεχνοηθικής** στη σχετική έκθεσή της επισημαίνεται, μεταξύ άλλων, ότι η προσέγγιση εκ μέρους της Πολιτείας θα ήταν σημαντικό να έχει πάρει τη μορφή της **«κλιμακούμενης πρωτοβουλίας»,** με τρία στάδια:

- Εκστρατείες προσαρμοσμένες σε κάθε επαγγελματική ομάδα *(ιατροί, νοσηλευτές, εργαστηριακοί, προσωπικό μονάδων φροντίδας, κ.λπ.)*, με στοχευμένη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για εκούσιο εμβολιασμό, που να βασίζονται σε επιστημονικά στοιχεία συνεχώς επικαιροποιημένα και με την προϋπόθεση της κατανόηση των φόβων και των γενικότερων αντιλήψεων.
- Μέτρα ενθάρρυνσης/αποθάρρυνσης που θα μπορούσαν να σχεδιαστούν σε συνεργασία με τη διοίκηση των μονάδων υγείας,
- Πρόβλεψη υποχρεωτικότητας ως έσχατης λύσης, **η οποία θα έπρεπε να έχει συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα**, να εφαρμοσθεί μόνον εφόσον τα προηγούμενα μέτρα δεν αποφέρουν σημαντική αύξηση του ποσοστού εμβολιασμού**, και να είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας, καθώς και με τους ειδικότερους όρους της Σύστασης**.

Είχε συστήσει ιδιαίτερα να συνυπολογίζονται τυχόν συνέπειες στον καταμερισμό καθηκόντων και τη στελέχωση των δομών σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, ώστε να αποφεύγεται **η υπολειτουργία των τελευταίων, ή η εργασιακή επιβάρυνση των υπολοίπων εργαζομένων.**

Ιδιαίτερα για τον υγειονομικό τομέα, εφόσον ήδη προβλέπεται για το προσωπικό που εξαιρείται της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού [παρ. 4 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία Δ1α/ΓΠ.οικ.50933/13.8.2021 (Β' 3794)] να υποχρεούται σε διενέργεια διαγνωστικού ελέγχου δύο (2) φορές την εβδομάδα, με τη χρήση ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου κορωνοϊού COVID-19 (rapid test), ώστε να συνεχίσουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους, θα μπορούσε το συγκεκριμένο μέτρο να προβλεφθεί και για την κατηγορία των εργαζόμενων που βρίσκονται σε καθεστώς αναστολής, ώστε να μην αποκλείονται από την εργασία τους.

Ενώ, λοιπόν η υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού θα μπορούσε να εξετασθεί μόνο για συγκεκριμένες κατηγορίες εργαζομένων και υπό αυστηρές προϋποθέσεις, με εναλλακτικές όπως **τη**

<u>συχνή διενέργεια διαγνωστικών ελέγχων,</u> εν τέλει το διοικητικό μέτριο της αναστολής εργασίας λόγω μη εμβολιασμού έχει αξιοποιηθεί ως «τιμωρητικό» εργαλείο, οδηγώντας τους εργαζόμενους ουσιαστικά σε οικονομική και κοινωνική περιθωριοποίηση.

Θεωρούμε επομένως ότι θα πρέπει άμεσα να ανακληθεί το μέτρο της αναστολής για τους συναδέλφους μας που βιώνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό και που αδυνατούν πλέον να καλύψουν τις βασικές βιοποριστικές τους ανάγκες. Η καταπάτηση του δικαιώματος στην αξιοπρεπή διαβίωση και η παρεμπόδιση της εργασίας υπό την απειλή της οριστικής απόλυσης από το Δημόσιο τομέα παροχής υπηρεσιών αποτελούν μη προστατευτικές πρακτικές και αντιμάχονται το συλλογικό καλό.

Ως εκ τούτου ο ΣΚΛΕ δηλώνει την αντίθεσή του με τη συγκεκριμένη μορφή του μέτρου και θεωρεί τουλάχιστον αναγκαίο τον έλεγχο της συνταγματικότητας των επίμαχων ρυθμίσεων και της συμβατότητάς τους με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) τόσο από την Ελληνική Δικαιοσύνη, όσο και από το Δικαστήριο της ΕΣΔΑ.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε συμπληρωματική πληροφορία.

Με εκτίμηση,

Εκ του Διοικητικού Συμβουλίου

Η Πρόεδρος		Ο Γεν. Γραμματέας
Τριανταφυλλιά Αθανασίου	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΥΑΕΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΜΑΔΕ	Γεώργιος Λουκάς

Κοιν.: ΠΟΕΔΗΝ poedhn@otenet.gr